

Kriza nastala zbog pandemije virusa korona i ekonomski izazovi koje je ona stvorila mogli bi otežati i usporiti tranziciju energetike ka obnovljivim izvorima u BiH i generalno na zapadnom Balkanu, rekao je za „Nezavisne“ Janez Kopač, generalni sekretar Energetske zajednice u Beču.

„Nezavisne“ su prošle godine nekoliko puta pisale o velikim planovima EU da se u saradnji sa Energetskom zajednicom zapadnom Balkanu stave na raspolaganje milijarde evra kako bi se energetski sistem sa prljavih izvora energije prebacio na obnovljive, pretežno hidroenergiju, solarnu energiju i vetroelektrane.

Kopač kaže da će se vlasti u BiH i na zapadnom Balkanu suočiti sa teškim izborom, da li da veću pažnju posvete socijalnim pitanjima i spasavanju radnih mesta u energetskom sektoru, ili da nastave ulaganja u energetsku tranziciju.

„Ostajem optimista da će se vlasti u regionu fokusirati na dugoročnu korist koja će se najviše odraziti na zdravlje njihovih građana“, rekao je Kopač.

Kako je istakao, veliki izazov u energetskoj tranziciji tokom krize izazvane virusom korona predstavlja činjenica da energetski sektor nije dovoljno reformisan, što ove sisteme stavlja pod pritisak s kakvim se do sada nisu suočavali.

„Uz već odranije nerealno niske cene električne energije, kašnjenja u plaćanjima su donela dodatne probleme u likvidnosti, što energetska postrojenja čini još više zavisnim od javnih sredstava“, naglasio je.

Kopač je upozorio da međunarodne finansijske institucije, počevši sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj, koja je jedna od najaktivnijih banaka na Balkanu, sve više razmišljaju o tome da pozajmice i garancije uslovljavaju time u kojoj meri se zemlje kojima se pozajmljuje fokusiraju na smanjenje emisija karbona.

Mirza Kušljugić, ekspert za oblast energetike, kaže za „Nezavisne“ da su planovi u EU da se nastavi sa dekarbonizacijom ekonomije, ulaganjem u obnovljive izvore energije i destimulacijom korištenja prljave energije proizvedene iz uglja i drugih fosilnih goriva.

Što se tiče BiH, on ističe da su planovi da se i dalje nastavi sa gradnjom elektrana na uglj, ali da politički predstavnici u BiH treba sve više da vode računa o tome gde će tu energiju prodavati, ako EU ograniči korišćenje fosilnih goriva.

„Većina naše električne energije je namenjena za izvoz. Prema tome, ako se već ne vodi računa o uticaju na zdravlje ljudi, treba da se vodi računa o ekonomskom uticaju na odluke koje budemo donosili“, rekao je on.

Kušljugić podseća da su Albanija i Severna Makedonija gotovo potpuno dekarbonizovale svoju energetiku i da slične mere čekaju i BiH ako planira da nastavi evropski put.

Izvor: energetika.ba